

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СТАТИСТИКА РИНКУ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Статистика ринку товарів і послуг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Укладач Р.П. Задорожна. Біла Церква: БНАУ, 2025. 17 с.

Розробник: Р.П. Задорожна, канд. екон. наук, доцент

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності, професор


Лариса САТИР

Гарант ОП, доцент


Валентина КЕПКО

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету
(Протокол № 6 від 26.06.2025 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти
економічного факультету,


Ігор ПАСКА

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА РИНКУ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ»	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	10
7.3. Самостійна робота	12
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань	13
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	16
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Статистика ринку товарів і послуг» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 64 годин (лекції – 32, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 56 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<i>Вибіркова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	3-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		<i>Семестр</i>	
		6-й	8-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Лекції</i>	
		32 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		32 год.	6 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		56 год.	108 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Метою вивчення дисципліни «Статистика ринку товарів і послуг» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок використання статистичних методів при роботі з економічними даними про масові явища і процеси, які відбуваються на ринку товарів і послуг та можуть бути кількісно оцінені.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Статистика ринку товарів і послуг» базується на знаннях таких дисциплін, як «Статистика», «Економічна теорія», «Мікро- та макроекономіка», «Маркетинг», «Теорія галузевих ринків», «Методи обробки інформації та прогнозування», «Інформаційні системи і технології», вивчених на 1-2 курсах.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА РИНКУ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ»

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади статистичного вивчення ринків товарів і послуг

- Тема 1.1. Методологічні основи статистики ринку товарів і послуг
- Тема 1.2. Статистика макроекономічного попиту і макроекономічної пропозиції товарів і послуг
- Тема 1.3. Статистика макроекономічного попиту на гроші і макроекономічної їх пропозиції

Змістовий модуль 2. Статистичне вивчення товарних ринків

- Тема 2.1. Статистика ринкових цін
- Тема 2.2. Статистичне вивчення структури, поведінки і результату поведінки покупців
- Тема 2.3. Статистичне вивчення структури, поведінки і результату поведінки продавців
- Тема 2.4. Статистичне оцінювання кон'юнктури товарного ринку

Змістовий модуль 3. Статистичне вивчення функціонування ринків послуг та зовнішньоторговельних операцій

- Тема 3.1. Статистичне вивчення ринку страхових послуг
- Тема 3.2. Статистичне вивчення ринку банківських послуг
- Тема 3.3. Статистичне вивчення послуг на ринку цінних паперів
- Тема 3.4. Статистика зовнішньої торгівлі товарами та послугами

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади статистичного вивчення ринків товарів і послуг												
Тема 1.1	8	2	2			4	8					8
Тема 1.2	10	2	2			6	11	1				10
Тема 1.3.	10	2	2			6	11		1			10
Разом за модуль 1	28	6	6	-	-	16	30	1	1	-	-	28
Змістовий модуль 2. Статистичне вивчення товарних ринків												
Тема 2.1	13	4	4			5	12	1	1			10
Тема 2.2.	13	4	4			5	11	1				10
Тема 2.3	13	4	4			5	11	1				10
Тема 2.4	9	2	2			5	12	1	1			10
Разом за модуль 2	48	14	14	-	-	20	46	4	2	-	-	40
Змістовий модуль 3. Статистичне вивчення функціонування ринків послуг та зовнішньоторговельних операцій												
Тема 3.1	9	2	2			5	11		1			10
Тема 3.2	13	4	4			5	11	1				10
Тема 3.3	13	4	4			5	11		1			10
Тема 3.4	9	2	2			5	11		1			10
Разом за модуль 3	44	12	12	-	-	20	44	1	3	-	-	40
Всього годин	120	32	32	-	-	56	120	6	6	-	-	108

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади статистичного вивчення ринків товарів і послуг	
1.1. Методологічні основи статистики ринку товарів і послуг Сутність статистики ринку товарів та послуг та її методологічні засади. Ринок як об'єкт вивчення в статистиці ринку товарів і послуг. Суб'єкти ринку. Об'єкт ринкових відносин. Класифікація ринків. Завдання статистики ринку товарів та послуг. Система показників статистики ринку товарів та послуг. Джерела інформації в статистиці ринку товарів та послуг. Сегментація ринку. Поняття про ринкову кон'юнктуру та підходи до її статистичного вивчення.	2
1.2. Статистика макроекономічного попиту і макроекономічної пропозиції товарів і послуг Система національних рахунків як методологічна база статистичного дослідження ринку товарів та послуг. Макроекономічне рівняння товарів і послуг за методом товарних потоків для визначення рівноваги на ринку. Макроекономічне рівняння товарів і послуг за методом грошових потоків для визначення рівноваги на ринку.	2
1.3. Статистика макроекономічного попиту на гроші і макроекономічної їх пропозиції Монетарні показники та забезпеченість національного ринку грошима. Грошова маса та її структура. Купюрний склад грошової маси. Грошова база. Грошові агрегати. Пропозиція грошей та грошовий мультиплікатор. Швидкість обігу грошової маси. Попит на гроші та кредитний мультиплікатор. Збалансованість ринку грошей. Місткість ринку грошей.	2
Разом за змістовий модуль 1	6
Змістовий модуль 2. Статистичне вивчення товарних ринків	
2.1. Статистика ринкових цін Методологічні основи статистики цін. Основні та ринкові ціни в Системі національних рахунків. Види тарифів. Сутність індексів цін. Система індексів цін. Статистичне вивчення зміни цін виробників. Статистичне вивчення зміни споживчих цін. Методика оцінювання структури часового ряду індексу споживчих цін. Статистика інфляції як макроекономічного показника національного ринку.	4

2.2. Статистичне вивчення структури, поведінки і результату поведінки покупців Поняття сукупного кінцевого попиту. Показники структури покупців. Визначення базових умов для задоволення потреб покупців. Класифікація доходів сектору домогосподарств. Аналіз диференціації населення за доходами. Децильний коефіцієнт диференціації. Коефіцієнт концентрації Джині. Крива Лоренца. Статистичне вивчення поведінки покупців. Статистичні показники результату поведінки покупців. Структура реалізованого попиту та її динаміка.	4
2.3. Статистичне вивчення структури, поведінки і результату поведінки продавців Методи оцінювання структури продавців для визначення типу ринку. Напрямки вивчення конкуренції між продавцями. Визначення межі ринку товару і конкурентної позиції виробника. Напрями статистичного вивчення поведінки виробників. Показники результату поведінки виробників.	4
2.4. Статистичне оцінювання кон'юнктури товарного ринку Поняття кон'юнктури ринку. Мета та завдання статистики щодо її аналізу. Рівні вивчення кон'юнктури ринку. Товарна кон'юнктура. Система показників кон'юнктури ринку. Ринкові пропорції попиту і пропозиції. Диференціація попиту. Місткість ринку. Види кон'юнктури. Статистичні методи оцінювання кон'юнктурних коливань.	2
Разом за змістовий модуль 2	14
Змістовий модуль 3. Статистичне вивчення функціонування ринків послуг та зовнішньоторговельних операцій	
3.1. Статистичне вивчення ринку страхових послуг Поняття страхування і завдання його статистичного вивчення. Суб'єкти страхування. Види страхування. Система статистичних показників страхування. Абсолютні, відносні та середні показники страхування. Розрахунок страхових тарифів в майновому страхуванні. Інформаційна база для розрахунку страхових тарифів. Брутто-ставка, нетто-ставка, навантаження, збитковість страхової суми, ризикова надбавка. Статистичні показники фінансових результатів і платоспроможності страхових організацій. Доходи від страхової діяльності та витрати страховика.	2
3.2. Статистичне вивчення ринку банківських послуг Поняття кредиту та завдання його статистичного вивчення. Статистичне вивчення обсягу, складу і динаміки кредитних вкладень і кредитних ресурсів. Показники обіговості кредиту і методи їх аналізу. Індексний аналіз середньої тривалості користування короткостроковим кредитом. Статистичне вивчення зв'язку обіговості короткострокового кредиту із сукупною обіговістю обігових коштів.	4

3.3. Статистичне вивчення послуг на ринку цінних паперів Ринок цінних паперів. Завдання статистики цінних паперів. Джерела статистичних даних щодо цінних паперів. Організація операцій на ринку цінних паперів. Показники статистики цінних паперів. Показники випуску, розміщення та обігу цінних паперів та їх дохідності. Показники ефективності вкладень у цінні папери. Біржові індекси як узагальнюючі показники ринку цінних паперів. Класифікації біржових індексів. Індекс Доу-Джонса (Dow-Jones Average), Стандарт енд Пурз 500 (S&P500 Stock Index), індекси Національної асоціації дилерів по цінних паперах (NASDAQ Index) та Американської фондової біржі (AMEX Market Value Index).	4
3.3. Статистика зовнішньої торгівлі товарами та послугами Платіжний баланс як основний інструмент аналізу зовнішньоекономічної діяльності країни. Предмет і завдання статистики платіжного балансу. Статистика зовнішньої торгівлі. Структура, принципи побудови та основні категорії платіжного балансу. Використання методу нарахувань та касового методу для обліку операцій. Інституційні одиниці. Резиденти країни. Економічна територія країни. Поточні операції та операції з капіталом і фінансовими інструментами. Статистичні методи аналізу платіжного балансу. Статистика обмінних курсів. Девальвація та ревальвація національної валюти. Валютний ринок. Конвертування валюти.	2
Разом за змістовий модуль 3	12
Всього	32

7.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть Годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади статистичного вивчення ринків товарів і послуг		
1	Типологізація споживачів за їх поведінкою на ринку та за специфікою споживчих вимог. Характер і можливості взаємного пристосування попиту і пропозиції. Цінова еластичність попиту і пропозиції.	2
2	Система національний рахунків як макростатистична модель опису та аналізу ринкового господарства на макрорівні. Модель товарного ринку. Аналіз тенденцій внеску секторів національної економіки в виробництво валової доданої вартості. Аналіз мультиплікатору нагромадження.	2
3	Аналіз купюрного складу грошової маси та її динаміки. Аналіз грошових агрегатів. Показники швидкості обігу грошової маси.	2
Разом за змістовий модуль 1		6

Змістовий модуль 2. Статистичне вивчення товарних ринків		
4	Категорії індексів цін в системі національних рахунків. Розрахунок індексів Пааше та Ласпейреса в аналізі дефляції та інфляційних процесів. Розрахунок індексу споживчих цін. Аналіз динаміки реальних доходів населення та реальної заробітної плати.	4
5	Аналіз диференціації населення за доходами. Аналіз структури реалізованого попиту. Аналіз динаміки реалізованого попиту. Прогнозування попиту домогосподарств на продовольчі та непродовольчі товари.	4
6	Аналіз концентрації лідерів ринку. Розрахунок та аналіз коефіцієнтів концентрації, Херфіндаля-Хіршмана, Джині. Оцінка структурних змін на підприємстві. Прогнозування пропозиції за часткою товарного ринку. Прогнозування пропозиції на основі показників прибутку і рентабельності.	4
7	Аналіз ступеня концентрації виробництва товару по сукупності підприємств за допомогою коефіцієнтів концентрації CR-3 та CR-5, коефіцієнта Херфіндаля-Хіршмана та коефіцієнта Джині. Аналіз динаміки ступеня концентрації виробництва товару по сукупності підприємств.	2
Разом за змістовий модуль 2		14
Змістовий модуль 3. Статистичне вивчення функціонування ринків послуг та зовнішньоторговельних операцій		
8	Розрахунок абсолютних, відносних та середніх показників статистики страхування. Розрахунок страхових тарифів. визначення рівня збитковості страхової суми в майновому страхуванні. Визначення розміру брутто-ставки та нетто-ставки.	2
9	Аналіз стану та динаміки кредитних вкладень. Розрахунок середніх залишків заборгованості за період, середнього розміру позички, середньої процентної ставки та середнього терміну користування позичками. Аналіз оборотності кредиту. Аналіз рівня кредитного ризику банку та його динаміки. Розрахунок показників статистики ощадної справи. Аналіз динаміки середнього розміру вкладу. Аналіз еластичності заощаджень від обсягу рівня доходів населення. Кореляційний метод аналізу середнього розміру вкладу.	4
10	Аналіз динаміки капіталізації українського ринку цінних паперів та співвідношення капіталізації вітчизняного ринку цінних паперів і ВВП. Оцінювання вартості цінних паперів. Визначення прибутковості цінних паперів. Аналіз динаміки курсів цінних паперів за допомогою ковзних середніх. Розрахунок фондових середніх та індексів.	4
11	Аналіз структури та динаміки платіжного балансу України.	2

	Прогнозування платіжного балансу України. Статистична оцінка стану, розвитку та збалансованості зовнішньої торгівлі України.	
Разом за змістовий модуль 3		12
Всього		32

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть Годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади статистичного вивчення ринків товарів і послуг		
1	Товари та послуги як об'єкти статистичних досліджень. Поняття продукту за методологією системи національних рахунків. Поняття товарної одиниці, товарного асортименту, статистичної товарної номенклатури. Центральні статистичні класифікації України та Євросоюзу, їх гармонізація.	4
2	Статистичний аналіз міжринкової взаємодії товарів і грошей. Розрахунок валового внутрішнього продукту країни методом подвійного дефлятування. Монетарне правило М. Фрідмена.	6
3	Облікова ставка НБУ та її роль в регулюванні структури грошової маси. Готівковий та безготівковий грошовий обіг. Товарний і нетоварний платіжний оборот.	6
Разом за змістовий модуль 1		16
Змістовий модуль 2. Статистичне вивчення товарних ринків		
4	Сутність купівельної спроможності грошової одиниці та її розрахунок. Девальвація та ревальвація національної валюти. Оцінювання структури часового ряду індексу споживчих цін.	5
5	Використання статистичних методів у маркетингових дослідженнях споживачів. Сегментація ринку товарів і послуг. Принципи статистичного групування споживачів. Характеристика поведінки покупців. Товари Гіффена і товари Веблена.	5
6	Методи аналізу і прогнозування пропозиції товарів і послуг. Статистичне вивчення та аналіз тіньової діяльності виробників. Приховане виробництво, нелегальна та неформальна діяльність.	5
7	Становлення та розвиток досліджень кон'юнктури ринку. Аналіз монополізації товарного ринку. Статистичне спостереження та аналіз стану ділової активності підприємств.	5
Разом за змістовий модуль 2		20
Змістовий модуль 3. Статистичне вивчення функціонування ринків послуг та зовнішньоторговельних операцій		
8	Соціально-економічна природа страхування. Особливості	5

	медичного страхування. Принципи тарифної політики в медичному страхуванні. Статистичні підходи до визначення рейтингу страхових компаній. Основи актуарних розрахунків.	
9	Оцінювання кредитоспроможності позичальників. Аналіз ефективності використання кредитних ресурсів. Статистичне забезпечення контролю банку за виконанням умов кредитного договору. Економічні нормативи діяльності банків. Основні принципи ефективного банківського нагляду (Основні Базельські принципи).	5
10	Поняття і види цінних паперів. Учасники ринку цінних паперів. Основні класифікації та групування цінних паперів. Основні та похідні фінансові інструменти. Сегментація ринку цінних паперів. Модель оцінки капітальних активів. Диверсифікований і недиверсифікований ризик. β -коефіцієнт.	5
11	Поняття паритету купівельної спроможності валюти. Номінальний обмінний курс. Реальний обмінний курс національної валюти.	5
Разом за змістовий модуль 3		20
Всього		56

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Планування спеціально організованого статистичного спостереження (напр., соціологічного опитування / маркетингового дослідження / анкетування споживачів / опитування керівників підприємств тощо).

2. Зведення та групування даних, отриманих в результаті проведення спеціально організованого статистичного спостереження (напр., соціологічного опитування / маркетингового дослідження / анкетування споживачів / опитування керівників підприємств тощо). Побудова атрибутивних, дискретних та інтервальних рядів розподілу.

3. Візуалізація результатів групування даних, отриманих в результаті проведення спеціально організованого статистичного спостереження (напр., соціологічного опитування / маркетингового дослідження / анкетування споживачів / опитування керівників підприємств тощо) за допомогою статистичних графіків.

4. Здійснення вторинного спостереження – збору офіційних статистичних даних на сайті Державної служби статистики України за напрямком, що становить інтерес для студента: побудова динамічного ряду показника за останні 7 років, проведення аналізу цього динамічного ряду, побудова трендового рівняння та прогнозування значення досліджуваного показника на найближчий рік.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових та аналітичних завдань – індивідуальних та в групах, з використанням офіційних статистичних та умовних даних. Обчислення здійснюються за допомогою Microsoft Excel.

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle; індивідуальна робота – збір та аналіз статистичних даних за темою, що становить інтерес для здобувача.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Статистика ринку товарів і послуг» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові роботи, зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	30	30	40	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	Залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point,
2. Методичні вказівки до виконання розрахункових завдань;
3. Навчальні матеріали в системі Moodle.

Технічні засоби:

Лекційна аудиторія: мультимедійний проектор Acer X1223, комп'ютер Intel Pentium G 6400 GE Force GT730/4Gb/ 240 Gb SSD/400W, монітор Philips 200V4LAB, акустична система Microlab FC330.

Комп'ютерний клас: роутер, комп'ютери AMD F4- 3300 2/ XDDR2048 MB 500 Gb, 8шт., комп'ютери Intel 500 Gb, 5 шт., монітори TFT 19" Philips.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office (Word, Excel, Power Point), Firefox.

Системи дистанційного навчання: Moodle (teach.btsau.net.ua), Zoom.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Крамченко Л.І. Статистика ринку товарів та послуг: Навчальний посібник. Друге видання, виправлене та доповнене. Львів: «Новий Світ-2000», 2023. 296 с.
2. Підгорний А.З., Самоусєнкова О.В. Статистика ринку товарів і послуг: Навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ. 2014 р. 338 с.
3. Статистика ринків: Підруч. для вищ. навч. закл. / ДАСОА Держкомстату України; наук. ред. Н.О.Парфенцевої. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2007. 863 с.
4. Статистика ринків / за заг. ред. І.Г. Манцуrowa. К. : КНЕУ. 2010. 498 с.
5. Статистика ринків : практикум / І.Г. Манцуrow, З.П. Бараник, А.В. Головач та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І.Г. Манцуrowa. К. : КНЕУ, 2010. 498 с.
6. Чмут А.В. Бізнес-статистика: навчальний посібник. Івано-Франківськ: ХДУ. 2023. 97 с.

Додаткова література

1. Дернова І. Світовий ринок послуг: сучасний стан та тенденції розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-45>
2. Димань Т.М., Задорожна Р.П., Мазур Т.Г. Вплив війни на споживчу поведінку покупців продовольчого ринку в Україні. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*. 2024. № 2. С. 85-99.

3. Економічна статистика: навчальний посібник. за ред. В.М. Соболева. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 388 с.
4. Задорожна Р. П. Big data – новий інформаційний феномен цифрової епохи. *Економіка та управління АПК: Збірник наукових праць Білоцерківського національного аграрного університету*. 2016. № 1–2. С. 64-71.
5. Іванова Л. О. Кон'юнктура ринків : навч. посібник / Іванова Л. О., Музика О. М. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. 447 с.
6. Підгорний А.З., Самотоєнкова О.В. Статистика ринків: Навчальний посібник. Одеса: Атлант. 2015. 408 с.
7. Satyr, L. M., Zadorozhna, R. P., Stadnik, L. I. 2021, Statistical analysis of tourism flows between Ukraine and the Baltic Sea Region countries in 2012-2019, *Baltic Region*, Vol. 13, no. 2, p. 27-51. URL: https://journals.kantiana.ru/upload/iblock/26e/3_27-51.pdf
8. Скрильник А. С., Мотієнко Я. П., Мирошніченко Т. В. Оцінювання ємності споживчого ринку товарів і послуг в містах Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6846> DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.50
9. Бовкун О. А. Статистичний аналіз та прогнозування розвитку ринку товарів та послуг. *Економічні горизонти*. 2022. № 4 (22). С. 12–24. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(22\).2022.267013](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(22).2022.267013)
10. Satyr, L., Zadorozhna, R., Kepko, V., Stadnik, L. (2024): Sustainability of Food Systems: Ukraine's Agricultural Sector in the Face of War. *Scientia Agriculturae Bohemica*, 55, 1-13. DOI: 10.7160/sab.2024.550101

Адреси сайтів в INTERNET

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України
2. <http://kyivobl.ukrstat.gov.ua> – Головне управління статистики у Київській області
3. <https://data.gov.ua> – Портал відкритих даних
4. <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економіки України
5. <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka> – аналітика ринків Pro-Consulting